

VAN NUL TOT NU

DOOR JAC CHRISTIAENS

De oude boerderij van Huijs Ter Horst

Waar bij de Kasteelse Bossen in Horst de trainingsbaan van de Peelrunners en de vis- en zwemvijvers liggen, stond vroeger Campshof. Een boerderij met 15 hectare grond die twee eeuwen lang eigendom was van Huijs Ter Horst. Een pachtboerderij met geschiedenis.

De benaming Campshof (later vaak Kampsplaats genoemd) stamt af van de vroege eigenaar-bewoner Aerdts Camps. Eind 1741, enkele jaren na zijn overlijden, werd de boerderij verkocht aan de toenmalige heer van Huijs Ter Horst, Baron Frederik Otto van Wittenhorst-Sonsfeld, generaal-luitenant in het Pruisische leger. Na de dood van de kinderloos gestorven Maria van Wittenhorst had de baron zich, geheel ten onrechte, het kasteel en bijbehorende landerijen toegeëigend. Uiteindelijk verloor hij het jarenlange proces om de erfenis.

Veertien jaar later verpachtte de toen rechtmatige kasteelheer Baron Clemens Lotharius von Fürstenberg het goed Campshof aan Marten Christiaens, die voordien met zijn gezin in Sevenum woonde. Tot die tijd had de boerderij vermoedelijk leeg gestaan en waren de akkers niet bewerkt. Want in het pachtcontract staat: *dat de pachter de zes eerste jaren zal vrij zijn om van zijn bouwland te geven de tienden, ter oorzaken de hove in een slechte staat is en de landerijen zeer vermagerd zijn*. Er was dus werk aan de winkel voor Christiaens en zijn 17-jarige zoon Nelis.

De familie bleef op Campshof boeren tot Nelis in 1808 op 69-jarige leeftijd overleed. Zijn echtgenote Aldegonda Smeten woonde er nog enige tijd met enkele ongehuwde dochters. Mogelijk in het tweede huis op het goed, *Op den Graft* geheten. Want in die jaren was Campshof ook het huis van de weduwe Elisabeth Rosenboom en haar twee opgroeiende kinderen Hendrik en Maria Anna van Dinter. Zoon Hendrik werd de nieuwe uitbater en na hem volgden nog drie generaties Van Dinter. Van de laatste, Pieter Hendrik (Piet) van Dinter (1905-1998) zijn verhalen bekend over Graaf Frans Clemens von Fürsten-

Pachtboerderij Campshof. Beneden: De 'gekke' graaf Frans Clemens zoals hij zich volgens de verhalen een keer vertoonde op de markt in Venray. FOTO'S HISTORISCHE KRING HORST

berg, de laatste kasteelheer van Huijs Ter Horst. Piet had zijn grootmoeder vaak over hem horen vertellen.

Gekke graaf

Hevig teleurgesteld en verbitterd dat hij bij de verdeling van de erfenis van zijn vader Clemens Lotharius von Fürstenberg het mindere deel *Huijs Ter Horst* met land en boerderijen kreeg toebedeeld, liet hij zijn bezit volledig onderkomen. Nadat zijn vrouw en dochter hem hadden

verlaten, bleef de zonderlinge Frans Clemens alleen achter op het grote kasteel. Hij leefde kamer na kamer uit, totdat rond 1820 Huijs Ter Horst onbewoonbaar was geworden. De volledig op zichzelf aangewezen *gekke graaf*, zoals hij in de volksmond genoemd werd, zocht zijn toevlucht bij de bewoners van zijn pachtboerderij Campshof. Daar ging hij in de kost en sleet hij zijn laatste levensjaren. In een artikel in de *Grens en Maas* van november 1983 beschrijft Piet van Dinter de verhalen van zijn grootmoeder over de zonderlinge graaf. Uit die vertellingen blijkt onder andere dat de eerder genoemde weduwe van Dinter-Rosenboom in haar jonge jaren als dienstmeid had gewerkt op het kasteel. En al dat de graaf voor hij bij de familie Van Dinter in de kost ging, al wekelijks naar Campshof kwam om van haar heerlijke rijstapap te genieten.

Frans Clemens moet geen gemakkelijke man zijn geweest. Hij was er vaak op uit om mensen te *stangen* en kleepte zich als een vagebond. Volgens de oma van Piet van Dinter liep hij op het laatste rond in vrouwenkleden met een ceintuur van gevlochten rogge. Hij stierf in 1827 op 71-jarige

leeftijd op Campshof in de buurtschap Oostenrijk. De burens Antoon Jakobs en Frans Nellen deden bij de gemeente aangifte van zijn overlijden.

Afgebrand

Boerderij Campshof bleef in eigendom van de Duitse kasteelgedelen tot 1945, toen alle bezittingen van Duitsers in Nederland door de Nederlandse Staat onteigend werden. Hetzelfde gebeurde met alle landerijen en (pacht)boerderijen van Huijs Ter Horst. Uiteindelijk werd de boerderij rond 1955 bij een oefening van de vrijwillige brandweer van Horst gecontroleerd afgebrand. Naast de oude Campshof was enkele jaren daarvoor de inmiddels alweer verdwenen proefboerderij Kampsplaats gebouwd. De gebouwen staan er nog wel. Tegenwoordig is alles in het bezit van de familie Bakker. Twee grote waterplassen die in de jaren 70 zijn ontstaan door zandwinning voor de aanleg van de autoweg A73 hebben ervoor gezorgd dat een deel van de landerijen uit water bestaat. Een aantal jaren geleden is iets ten westen van de vroegere pachtboerderij het Parkhotel verzezen.